

مرور تجربیات مختلف ایران و جهان در زمینه تأثیر زلزله بر سدها

نگین بینش^۱

کارشناس ارشد مدیریت در سوانح طبیعی و دانشجوی رشته سازه های هیدرولیکی، دانشگاه

رازی کرمانشاه

negin.binesh@gmail.com

خلاصه

سدها از مهمترین سازه های مهندسی می باشند که مسأله حفاظت و نگهداری و ارزیابی مستمر عملکرد آنها در برابر مخاطرات محیطی از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشد. از جمله مخاطرات ژئوتکنیکی زمین لرزه است و با توجه به قرار گرفتن کشور ما در منطقه زلزله خیز جهان، و افزایش تعداد سدهای کوچک و بزرگ در دست طراحی و ساخت، مسأله تأمین پایداری سدها در برابر زلزله از اهمیت خاصی برخوردار است. چرا که در صورت وقوع زلزله های شدید، با مساله تخریب سدها و دیگر مسائل ناشی از آن، از قبیل سرازیر شدن سیلاب به نقاط مسکونی پایین دست محل و قطع شدن بخش قابل توجهی از آب مصرفی منطقه تحت تأثیر مواجه هستیم.

تحقیق حاضر یک مطالعه توصیفی - کاربردی است که پس از مروری بر ادبیات تخصصی موضوع، به بررسی تجربیات ایران و سایر کشورهای جهان در زمینه اثر زلزله بر سدهای خاکی و بتنی پرداخته و در نهایت درسهای فراگرفته را استخراج می نماید.

نتایج این تحقیق حاکی از آن است که سدهای خاکی در طول زلزله های قوی هم رضایت بخش و هم ضعیف عمل نموده اند، کارایی سدهای بتنی نیز با وجود برخی خسارات وارده نسبتاً رضایت بخش بوده و مسائل مربوط به پی بیشترین عامل شکست سدهای بتنی بوده است؛ و بنابراین لازم است به طراحی سدها، آگیری و بهره برداری از سدها مطابق استانداردها، و همچنین نصب سیستمهای هشدار دهنده در بالادست و پایین دست سدها توجه ویژه ای گردد.

کلمات کلیدی: سد خاکی، سد بتنی، زمین لرزه، پایداری سد

^۱ مدرس دانشگاه علمی کاربردی کرمانشاه